

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโกค (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
นายสมเกียรติ งามอมสินธุ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะเป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

☐ กฎหมายใหม่ ☒ แก้ไขเพิ่มเติม ☐ ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อให้มีมาตรการในการป้องกันมิให้มีการโฆษณาสินค้าและบริการโดยการโทรศัพท์ไปนำเสนออย่างหมายเลขโทรศัพท์ส่วนบุคคลโดยมิได้รับอนุญาต (เพิ่มเติมมาตรา ๒๓/๑ และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๗ และมาตรา ๔๘)

๒.๒ เหตุผล

แม้ว่าในปัจจุบันจะมีช่องทางในการโฆษณาสินค้าและบริการที่มีประสิทธิภาพหลากหลายช่องทางแต่ผู้ประกอบการหลายรายยังคงโฆษณาสินค้าและบริการโดยการโทรศัพท์ไปนำเสนออย่างหมายเลขโทรศัพท์ส่วนบุคคลเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดการรบกวนผู้บริโภคซึ่งเป็นเจ้าของหมายเลข อีกทั้งยังเป็นช่องทางให้มีฉ้อฉลหลอกลวงผู้บริโภคได้โดยง่าย ดังนั้น เพื่อปรับปรุงกฎหมายให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและลดโอกาสในการก่ออาชญากรรมของมีฉ้อฉล จึงสมควรปรับปรุงบทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ให้มีมาตรการในการป้องกันมิให้มีการโฆษณาสินค้าและบริการโดยการโทรศัพท์ไปนำเสนออย่างหมายเลขโทรศัพท์ส่วนบุคคลโดยมิได้รับอนุญาต จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

☒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ☐ ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

๑) มีการกำหนดห้ามมิให้โฆษณาสินค้าหรือบริการโทรศัพท์ไปยังหมายเลขโทรศัพท์ส่วนบุคคลซึ่งลงทะเบียนเปิดใช้ภายในประเทศ

๒) ให้คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณามีอำนาจออกคำสั่ง ดังต่อไปนี้

- ให้แก้ไขข้อความหรือวิธีการในการโฆษณา
- ห้ามการใช้ข้อความบางอย่างที่ปรากฏในการโฆษณา
- ห้ามการโฆษณาหรือห้ามใช้วิธีการนั้นในการโฆษณา
- ให้โฆษณาเพื่อแก้ไขความเข้าใจผิดของผู้บริโภคที่อาจเกิดขึ้นแล้วตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่

คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณากำหนด

๓) มีการกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๒๓/๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกิน หกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

- ๑) สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
- ๒) มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค
- ๓) องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคภาคประชาชน
- ๔) บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)
- ๕) บริษัท ทู คอรัปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
- ๖) ประชาชนทั่วไป

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๓.๑. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดห้ามมิให้มีการโฆษณาสินค้าหรือบริการโดยวิธีโทรศัพท์ไปยังหมายเลขโทรศัพท์ส่วนบุคคลซึ่งลงทะเบียนเปิดใช้ภายในประเทศ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของหมายเลข หรือไม่ (ร่างมาตรา ๓)

๓.๒. ท่านเห็นด้วยกับอำนาจในการออกคำสั่งของคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา หรือไม่ (ร่างมาตรา ๔)

๓.๓. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดอัตราโทษจำคุก (ร่างมาตรา ๕)

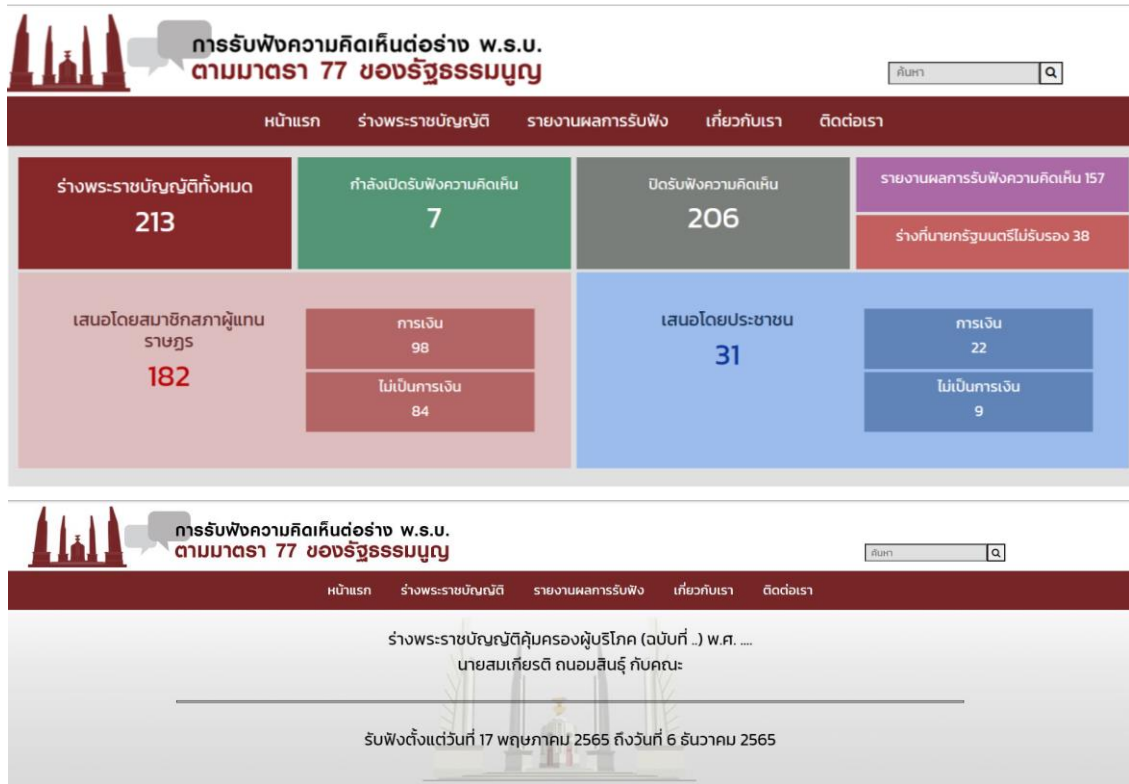
๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๕ รวมระยะเวลา จำนวน ๒๐๔ วัน

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

(๒) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

- ๒.๑ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
- ๒.๒ มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค
- ๒.๓ องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคภาคประชาชน
- ๒.๔ บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)
- ๒.๕ บริษัท ทู คอรัปเรชั่น จำกัด (มหาชน)
- ๒.๖ ประชาชนทั่วไป

๕ สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th จำนวน ๖ ราย ซึ่งรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๒ คน ข้าราชการบำนาญ จำนวน ๑ คน ค้าขาย/ทำธุรกิจส่วนตัว จำนวน ๑ คน และนักเรียน/นักศึกษา จำนวน ๑ คน

จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน ที่ได้แสดงความคิดเห็นมี จำนวน ๓ ราย

ประกอบด้วย

- ๑) สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
- ๒) บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)
- ๓) บริษัท ทู คอรัปเรชั่น จำกัด (มหาชน)

๕.๒ ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้เป็นรายประเด็นดังนี้

๑. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดห้ามมิให้มีการโฆษณาสินค้าหรือบริการโดยวิธีโทรศัพท์ไปยังหมายเลขโทรศัพท์ส่วนบุคคลซึ่งลงทะเบียนเปิดใช้ภายในประเทศ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของหมายเลข หรือไม่ (ร่างมาตรา ๓)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วยในหลักการ แต่ในทางปฏิบัติอาจกระทำได้ยากและมีข้อความที่ไม่ชัดเจน เช่น การห้ามโฆษณาในร่างมาตราดังกล่าวจะมีความหมายครอบคลุมถึงการห้ามบุคคลหรือนิติบุคคลที่อยู่ในต่างประเทศส่งโฆษณาสินค้าหรือบริการหรือไม่ การใช้หมายเลขโทรศัพท์ส่วนบุคคลซึ่งลงทะเบียนเปิดใช้ภายในประเทศของผู้รับโฆษณา หมายความว่ารวมถึงการใช้หมายเลขโทรศัพท์ส่วนบุคคลธรรมดา แต่ใช้ในการประกอบธุรกิจการค้าควบคู่กันไปด้วยหรือไม่ การโทรเนื้อหาหรือข้อความในการโฆษณาอย่างใดถือว่าการโฆษณา และใครเป็นผู้มีอำนาจในการใช้ดุลยพินิจตัดสินใจว่าเป็นการโฆษณา เป็นต้น	- ไม่เห็นด้วยเนื่องจาก มาตรา ๓ มีเจตนารมณ์ในการป้องกันการโฆษณาสินค้าและบริการโดยการโทรศัพท์ไปยังหมายเลขผู้รับบริการอันเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งหากพิจารณากฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ภายในปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแลและคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างครอบคลุมแล้ว เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ ประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การกระทำที่น่าเอาเปรียบผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคมโดยอาศัยการใช้เครือข่ายหรือการโฆษณาอันมีลักษณะเป็นการค้ากำไรเกินควร หรือก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ พ.ศ. ๒๕๕๘ - การกำหนดห้ามการโทรศัพท์ตามมาตรา ๒๓/๑ เป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลที่ประกอบกิจการโดยสุจริตและยังเป็นการจำกัดการได้รับการติดต่อหรือนำเสนอสินค้าและบริการซึ่งผู้บริโภคอาจมีความต้องการหากได้รับการนำเสนอได้ และเลขหมายโทรศัพท์เป็นหมายเลขที่ผู้บริโภคถือครอง สามารถเปลี่ยนแปลงตัวผู้ใช้บริการเลขหมายโทรศัพท์ได้ หรือเปลี่ยนบุคคลได้ตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้ผู้ให้บริการโทรคมนาคมต่างเครือข่ายที่ไม่ได้เป็นผู้ให้บริการโทรศัพท์แก่ผู้บริโภคและผู้ประกอบการอื่นๆ ย่อมไม่สามารถตรวจสอบสถานการณ์ให้ความยินยอมของผู้บริโภคได้อย่างถูกต้องทั้งหมด หรือการตรวจสอบความยินยอมอาจทำได้ยาก

๒. ท่านเห็นด้วยกับอำนาจในการออกคำสั่งของคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา หรือไม่
(ร่างมาตรา ๔)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
-	- คำสั่งทั้ง ๔ อนุมาตรา ตามมาตรา ๒๗ อาจจะไม่สอดคล้องกับการใช้กับมาตรา ๒๓/๑ เนื่องจากเป็นการห้ามมิให้โฆษณาสินค้าหรือบริการโดยวิธีโทรศัพท์ไปยังหมายเลขส่วนบุคคล ซึ่งมีไม่เกี่ยวกับข้อความหรือเนื้อหาการใช้โฆษณาที่เกินจริง อีกทั้งกรณีที่มีการโทรศัพท์ไปยังผู้รับที่ไม่มีหลักฐานเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นการยากที่คณะกรรมการจะทราบและพิสูจน์ได้ว่าข้อความสนทนาใดเป็นข้อความที่ผิดกฎหมาย - ผู้ให้บริการไม่สามารถดำเนินการหรือปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการได้ เนื่องจากผู้ให้บริการโทรคมนาคมไม่มีสิทธิในการเข้าไปดักจับการติดต่อสื่อสาร ตรวจสอบหรือทราบข้อความที่ติดต่อสื่อสารกันเนื่องจากการดำเนินการที่ขัดต่อกฎหมาย

๓. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดอัตราโทษจำคุก (ร่างมาตรา ๕)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วยกับการนำอัตราโทษจำคุกมาใช้หลังจากขั้นตอนคณะกรรมการพิจารณาแล้ว และมีการฝ่าฝืนคำสั่งคณะกรรมการนั้น นอกจากนี้หากมีการกำหนดผู้ได้รับการคุ้มครอง ผู้กระทำผิดโดยตรง และผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ไว้อย่างชัดเจน เพื่อป้องกันมิให้มีการใช้ดุลยพินิจ ว่ากรณีดังกล่าวเป็นหน้าที่ของใครด้วย	- เป็นการกำหนดโทษที่ไม่เหมาะสมและสูงเกินกว่าผลกระทบที่ผู้บริโภคจะได้รับ ทั้งนี้ การโทรศัพท์หรือส่งข้อความเพื่อเสนอสินค้าและบริการหากเป็นการกระทำการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ที่กฎหมายอื่น ๆ กำหนดไว้ ผู้กระทำผิดย่อมได้รับโทษตามกฎหมายอื่นที่กำหนดไว้ จึงไม่ควรบัญญัติหลักเกณฑ์และกำหนดโทษในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ไว้เป็นการซ้ำซ้อน

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- กรณีที่ผู้ใช้บริการได้รับความเดือดร้อนรำคาญจากการเสนอขายสินค้าหรือบริการผ่านทางโทรศัพท์ ในกรณีที่เป็นการส่งข้อความสั้น (SMS) ผู้ใช้บริการสามารถทำการปิดกั้นได้ด้วยตนเองด้วยการกด *๑๓๗ ที่เครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่ของตนเองได้ตลอดเวลา ส่วนกรณีการกระทำโดยโทรศัพท์ (voice call) ไปยังผู้รับบริการนั้น บริษัทผู้ให้บริการไม่สามารถดำเนินการปิดกั้นการโทรได้ แต่ผู้ใช้บริการสามารถดำเนินการ block ไม่รับสายหมายเลขดังกล่าวได้โดยใช้ function ของเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่ นอกจากนี้หากผู้รับโฆษณาได้รับการรบกวนจากข้อมูลต่าง ๆ ในคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ พระราชบัญญัติว่า

ด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้ผู้ส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ต้องเปิดโอกาสให้ผู้รับสามารถแจ้งยกเลิกการรับข้อมูลดังกล่าวได้

- กรณีการหลอกลวงของบรรดามิจฉาชีพ บริษัทผู้ให้บริการได้จัดให้มีหมายเลขพิเศษ ๑๑๘๕ ศูนย์รับเรื่องร้องเรียน หรือ AIS Spam Report Center เพื่อบริการอำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการเพื่อแจ้งข้อมูลเบอร์โทรและ SMS มิจฉาชีพ พร้อมดำเนินการตรวจสอบภายใน ๗๒ ชั่วโมง ซึ่งหากตรวจสอบพบความผิดปกติและยืนยันได้ว่าเบอร์โทรและ SMS ดังกล่าวเป็นกลุ่มมิจฉาชีพจริง บริษัทผู้ให้บริการจะทำการ block เบอร์โทรและ SMS ในทันที พร้อมกันนี้ยังทำงานร่วมกับกองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี เพื่อดำเนินการสืบสวน สอบสวน ตรวจสอบ และดำเนินการทางกฎหมายต่อไป

- การห้ามมิให้โฆษณาสินค้าหรือบริการโดยวิธีโทรศัพท์อาจเป็นการปิดกั้นและส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการรายเล็กไม่สามารถเข้าถึงผู้บริโภคด้วยต้นทุนที่ต่ำกว่าการโฆษณาผ่านช่องทางอื่นและในทางกลับกันอาจเป็นการปิดกั้นโอกาสผู้บริโภคในการเข้าถึงบริการหรือได้รับสิทธิประโยชน์จากการติดต่อสื่อสารจากผู้ประกอบธุรกิจโดยตรง

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

แม้ว่าในปัจจุบันจะมีช่องทางในการโฆษณาสินค้าและบริการที่มีประสิทธิภาพหลากหลายช่องทาง แต่ผู้ประกอบการหลายรายยังคงโฆษณาสินค้าและบริการโดยการโทรศัพท์ไปนำเสนอยังหมายเลขโทรศัพท์ส่วนบุคคลเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดการรบกวนผู้บริโภคซึ่งเป็นเจ้าของหมายเลข อีกทั้งยังเป็นช่องทางให้มิจฉาชีพหลอกลวงผู้บริโภคได้โดยง่าย ดังนั้นเพื่อปรับปรุงกฎหมายให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและลดโอกาสในการก่ออาชญากรรมของมิจฉาชีพ จึงสมควรปรับปรุงบทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ให้มีมาตรการในการป้องกันมิให้มีการโฆษณาสินค้าและบริการโดยการโทรศัพท์ไปนำเสนอยังหมายเลขโทรศัพท์ส่วนบุคคลโดยมิได้รับอนุญาต จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

☒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๖ มาตรา ๖๑

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

เมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้ประกาศใช้บังคับจะส่งผลให้มีมาตรการในการป้องกันให้ผู้บริโภคได้รับความคุ้มครองจากผู้ประกอบธุรกิจที่โฆษณาสินค้าและบริการโดยการโทรศัพท์นำเสนอสินค้าและบริการไปยังหมายเลขส่วนบุคคลซึ่งส่งผลให้เกิดการรบกวนและเป็นช่องทางให้มิจฉาชีพหลอกลวงผู้บริโภคได้โดยง่าย

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

- พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒
- ประมวลกฎหมายอาญา
- ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

แห่งชาติ เรื่อง การกระทำที่นำเอาเปรียบผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคมโดยอาศัยการใช้เครือข่ายหรือการโฆษณาอันมีลักษณะเป็นการค้ากำไรเกินควร หรือก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ พ.ศ. ๒๕๕๘

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

การโฆษณาสินค้าหรือบริการโดยวิธีโทรศัพท์ที่มีต้นทุนน้อยกว่าการโฆษณาน้อยกว่าการโฆษณาผ่านช่องทางอื่น ดังนั้นการห้ามมิให้โฆษณาสินค้าหรือบริการโดยวิธีดังกล่าวอาจเป็นการปิดกั้นและส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการรายเล็กไม่สามารถเข้าถึงผู้บริโภคด้วยต้นทุนที่ต่ำกว่าการโฆษณาผ่านช่องทางอื่นได้ และอาจเป็นการปิดกั้นผู้บริโภคที่จะได้เข้าถึงบริการหรือสิทธิประโยชน์จากการติดต่อสื่อสารจากผู้ประกอบการธุรกิจโดยตรง

๖. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

☐ มี

☒ ไม่มี

๗. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

☐ มี

☒ ไม่มี

๘. บทกำหนดโทษ

☐ ไม่มี

☒ โทษทางอาญา

☐ โทษทางปกครอง

☐ โทษปรับเป็นพินัย

☐ โทษอุปกรณ์

ส่วนที่ ๔ การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ ทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๕

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร